

ERDELYI HÍRADÓ

Kedden, September' 23- adikán, 1828

Portugallia — Nagybritannia — Frantziaország — Austria — Németország — Burkusország
Muszkaország — Svájtország — Görögország — Törökország — A' Hartzmézöröl — Külömbfelék.

Portugallia

Lissabon, aug. 16. — Az a' bizonytalan fekvés, melybe D. Miguel, az európai minden Hatalom' Követeinek elmenetele által jutott, egy szintelen homályos meghólt tekintetet szerzett az ő' országlásának, mely minden embernek szemébe tűnik. Egy olyan eset történt most itt, mely száz eztendő alatt, nem fordult elő, hogy az itteni kikötőben, tsak egy angl. hajó sints. Több már 2 hetinél, hogy egy postahajó-se érkezett, ámbar a' szél, kedvező. Anglia' részéről nem tsak a' hadi hajók mentek-el, hanem a' kereskedési hajókázás is megrököcsent. A' D. Mig. legbuzgóbb részesei is kezdenek lesütött fővel járni. A' Királynénak, a' többek közt, az is fájna, hogy D. Mig. már 3 hónapban nem adta-ki Loulé Marquisénak az ő' kivetett hónapi pensióját. De ennek, a' mint mondják, 32-dik oka az, hogy magának siuts pénze, sőt még ő is a' nénnjétől' az exregenstől akart kérni, kinek sok pénzét mondanak. De ez, nem adott, és már annakelőtte Angliában bátorságba tette saját tőkéjét. Chaves Márquis sem igen magas ugorkafán ül; D. Mig. nem emésztheti-meg, hogy az ő' Márquis-ágabeli parasztnak megengedte ezt kiáltani: "Éljen 1-ső Don Manuel. A' Miguelistákat gondba merítette az, hogy a' frantzia korvette innen Rio-Janeiroba ment. Némellyek azt gyanították, hogy a' frantzia Ministeriumtól

hivatali levelet viñne D. Pedro Tsászárnak, azon esetre, ha Anglia nem akarna neki segíteni, Frantziaország' segedelmével megkínálni, leánya' országát ismét meghódoltatni. A' mi' aug. 15-ödikei Journalunkban van D. Miguelnek egy Végzése, azon parantsolattal, hogy pénzt, az ő' képével verjenek: de ezt még most, tsak a' rezen kezdik.

Nagybritannia

Egy londoni Híradó mintha tudná, hogy Cochrane Lord vissza megyen Görögországba, és talán szolgálatba veszi őtet Frantziaország.

A Morning-Chronicle ezt mondja: "Egy nagy rangu ember meghatalmasítván, kinyilatkoztattjuk, hogy Wellington Hgz. már sok esztendőkkel ezelőtt, hajlandó volt a' katolikusok' ügybajához. Akkor, azt mondotta: Ha a' Pápával egy Concordát által értekezhetnek, ő többé, semmi nehésséget nem lát benne, miért ne lehetne az egyformaságot helyre-állítani a' katolikusok és protestansok között. Ez a' lett dolog, azért annál-fontosabb, mivel' megmutattja, hogy a' Hgznek ezen vélekedése, teljességgel nem húsonlit abhoz, a' mit őrá a' ministeri Híradók fognak; és hogy ő, nem-hogy az időt húznávonná (temporalizálna), mint tsaknem általjában állították, sőt inkább nagyon sürgeti az alkut Rómával.

A' Globe and Traveller-ben e' van:

“Széltére azt beszéllek, hogy a’ török ügy-
bajra-nézve, Congress-t tartanának Od-
dessában. Ez, csak beszéd, melynek száz-
meg-száz párját lehet kigondolni. Lehet
Gyűléseket és alkudozásokat tartani, a’
mennyit akarunk: de Muszkaország, nem
húzhatja többé vissza katonasága’ moz-
dulásait, a’ nélkül hogy magát gyalázatra,
sőt még veszedelemre is ki ne tenné. Musz-
kaországnak, által kell látni azt, hogy szük-
séges neki a’ háborút a’ legnagyobb pom-
pával végre hajtani, ha azt akarja hogy
híre-neve nagyon meg ne bukjon.

Frantziaország

Páris, sept. 2. — A’ Gazette de
France, mely nem rég-olta nagyon szít
a’ Törökökhöz, azt mondja egy utóbbi
levelében: “Megjövendöltük ezelőtt tized-
nappal, hogy a’ táborozásnak, a’ Törökök
ellen, vége volna, és a’ Muszkák nem
jutnának már az idén Konst. poljba. Min-
den azólta megérkezett tudósítások Pá-
risba, elő-segitik a’ mi’ állításainkat. (vá-
rakozunk csak egy-kisség). Az alkudo-
zások, olyan jelek által kezdődtek-el,
mellyek Európa’ békességét kedvező ki-
menetellel bízattják. Némelylek, korainak
tartják a’ fegyverszünetet; de a’ bétsi
levelek bizonyosnak tartják azt. Egyéb-
eránt, egyesség szerént, nints ugyan
fegyverszünet, hanem csak voltaképpen,
minthogy a’ Törökök által készített öl-
talmazási állapot, a’ Muszkáknak azt a’ nyü-
göt vetette nyakokba, hogy foglalatosság-
gokat újj katonaság jöveiteiég, félbe-sza-
kasszák; de a’ mi, az ő’ Sumláig-jöve-
telekre sok időt kíván. Még mi, mindég
csak azt hisszük, hogy némely európai
Kabinétok’ közbenjárása, az ellenségeske-
dések’ félbeszakasztására, nem fogatlan.

Páris, sept. 2. — A’ frantzia Hir-
adók, a’ nevezetesebb Portugallus szö-
kevények között, kik mostanában Párisba
jöttek, ezeket említik” Vallença és Fron-

teira Marquis-ok; Parati és Taipa Gró-
fok; a’ Sabroso Úr’ két férfi testvére;
Don Vasco, a’ Balsemao Viconde’ fiai;
D. Louis, a’ Mello Breiner Úr’ fiai, ki
azelőtt Követ volt Rómában és Párisban;
Joachim de Castro’s az ő’ fija, a’ leg-
régibb portugall familiából; és a’ Bank-
Director, Manuel Alves de Rio, exdepu-
tatus a’ constituens Cortesben, utóbb,
a’ D. Pedro konstitutiójánál-fogva, Cor-
tes’ Tagja.

A’ muszka főszállásról, a’ Tsászár’
Odessába-utazása után jött tudósítás, az,
hogy a’ muszka hadsereg, nem-hogy változ-
tottatta volna, a’ Tsászár’ elmenetele ut-
án, állását, hanem inkább naponként fe-
nyegetődzőbb caractert veszeni magá-
nak Sumlára-nézve, elfoglalván az úta-
kat, mellyek a’ tábortól a’ biradalom’
gyomra-felé mennek. A’ Tsászár’ jelen
nem-létealatt is minden ügy folj Sum-
la és Várna ellen valamint elebb: mert,
vagy egyiket, vagy másikat kézre kell
nekik elebb keríteni, mint-sem a’ meg-
szaporított hadsereg a’ Hémuson által-
menne.

Austria

Béts, aug. 30. — Tegnap jött vol-
na egy Kurir Odessából Heytesbury Lord-
tól Cowley Lordnak, az itteni britan-
us Követnek, mely amannak az alku-
dozásával igen bízta. A’ Muszka Kabi-
nét, most is azt vallja, hogy semmi hó-
doltatást nem akar tenni. Ezt a’ tudó-
sítást tovább küldötték, London-felé. —
Várnát erőssen szorítottják, és, nem soká-
ra várják annak lebukását. Sok hazug-
ság fordul most meg a’ bétsi beursen,
a’ pénzfelnyerések alatomosságok ál-
tal, mellyek a’ gyávább vásárlókat köny-
nyen megszedítik. — Aug. 19-edikén tud-
tak-meg Odessában, hogy a’ Gárda a’
Dunán Isaksánál által-ment.

Németország

Nem utolsó dolog egykissé megismerkedni azzal a szokással, a mint egy konstitúziós királyi familiának, az ország, fejeként, esztendei költségére nézve gondját-viseli. — A' Württembergi Király Öfge, az ország' Státusaival egygyet-értve, az itt következő Házi-törvényt állapította meg. — Tsak, a' fontosabb meghatározásokat hozzuk fel.

A' kir. Printzeket és Printzasszonyokat, a' fő-líneában, "Királyi Magasságok" nak mondják, az oldal-líneabelieket "würtembergi Hzgek és Hzgasszonyok" nak, de "Magassággal" szólíttják meg. A' Koronaörökös' emberkora 18 teljes esztendeje után kezdődik, a' kir. Printzeké és Printzasszonyoké 21 után, a' württembergi Hzgeké és Hzgasszonyoké 22-dik élet-esztendejek után.

A' Király' halála után született egy fijának az élelempénze (apanage) mennyisége, ha ketten vannak, 30 ezer forint. A' Király' fiai és unokái, kapnak, az élelempénzig, emberkoroknak elérésétől fogva, "Tartást." Ez a' tartáspénz, a' Koronaörökösnek, míg házasságra nem lép, esztendőnként 30 ezer forint; ha házas lesz, 66 ezer forint. Azonkívül, kap még a' Koronaprintzné esztendőnként 8 ezer for. tőpénzt. A' Fejedelmisékre lépéskor, mindeniknek vége-szakad. A' Király' most született fiai, egész életükben kapnak, házasok vagy nem-házasok, esztendőnként 50 ezer forintot, a' Koronaörökös' fiai 20 ezeret. — Az országló Király' mindegyik leánya, 21-edik élet-esztendeje után, az ő rangjához illő szűkei' teljesítésére, kap esztendőnként a' Státustól 10 ezer forintot; mellyet attya' halála után, 15 ezerre szaporítanak, a' két szülei' halála után pedig, 20 ezerre; de férjhez-menetelével, elfogattatik tőlle. Férjhezmenetelekkor, kapnak a' Király'

leányai 100 ezer forintot a' Státus-kasából, az unokák 40-ezeret. A' Koronaörökös leányai 80 ezer forintot; a' Királyi Ház' minden Printzasszonyai 30 ezer forintot. Egy özvegy Királyné, egy, rangjához felékesített lakhely mellett, kap esztendőnként 100 ezer forintot, és ezenkívül 25 ezer forintot udvara' felbútorozására. Egy özvegy Koronaörökösné, egy lakhelyen kívül, kap esztendőnként 56 ezer forintot. Minden más Printz' özvegyének jussa van hasznát-venni gyermekeire szállott élelempénznek; és ezeknek emberkorra justásokkor, olyan tartást, mely megholt férje' élelempénzének felét teszi. A' törvény, kiterjeszkedve adja ezt elő. — A' királyi Ház' Tagjainak rendes törvényszéke, a' polgári perekben, a' királyi felső tribunal: fontosabb esetekben, szeméjjes ügyekben, a' királyi Ház' Tagjainak a' törvényszéke, a' hol nem polgári ügyeket kell eldönteni, a' Királyi életi familiatartást tartani — Ehhez, még szegény ember is szabhattja magát egy kis szembetűnő proportioval.

Burkusország

Berlin, aug. 26. — A' török lovaság' mérészségéről sok ditsősséget beszélnek a' mi' ott megfordult Tiszteink. Nos-titz, burkus Gen., ki, mint derék Lovag a' Blücher' oskolájából, próbát akart tenni, elvesztette a' maga' lovásszát, és egy más burkus Tiszt megsebesedett. Még mindég nagy ügyességgel bírnak a' Törökök abban, hogy a' főket az ő' görbe (magyar-) kardjokkal, egy tsapással mindég elvágják.

Muszkaoország

Odessa, aug. 18, 19. — Innen, azt írják, hogy a' Tsászár, és minden itt tartzkodó Diplomátikus minden órán elindulnának a' hadsereghez. Mihály Nagyherzeg is nyomán indulna, hogy a' Basarsiknál megérkezett Gárdát vezérlése

alá vegye. Minden-nap jönn ide Kurír a' tábortól. Aug. 17-edikén este érkezett-meg egy hajó Chiustenzából, mely azt a' hírt hozta, hogy Greigh Adm. elfoglalta a' várnai kikötőt, és az abban fekvő minden hajót felégette. A' Törökök kegyetlenül ellent-állottak; de, hasztalan. Egymást éri a' várvéd' kiütése; mely az egész ostromló-seregnek ád dolgot, mivel' egyszerre sok-felől és számos ágyúkkal ütnek-ki.—A' Tsászár' elútazását sept. eleire halasztották, hogy 6-odikán a' táborba érkezzeu. Heytesbury Lord minden-nap tanátskozik Nesselrode Gróffal.

Svájtzország

A' svájzi természetvizsgáló Társaság, az idei utolsó ülésében a' nagy Sz. Bernárdi Vendégfogadó (Hospitium) ketteje Atya' javallattjára, kik a' társaságnak Tagjai, és a' Lausanne-ben tartott augustusi Gyűlésben jelen voltak, azt végezték, hogy az ő' jövő esztendei ülésnek, a' N. Sz. Bernárd-hegy tetején tartassék. Alkalmasint nem gyűlt még olyan magassan össze semmi tudományos Eggyesület. (tsak a' minap Green Úr cum suo) Tsak kitsibe' múlt hogy a' Társaság St. Gallen' ajánlását már be nem vette, midőn a' Vendég-Klastrom' 2 említett Tagja a' maga' javallattjával előállott, 's hozzá adta a' vendégek' leglehetségesebb elfogadását. Ez által kívánának az Atyák kimutatni a' Társaságnak köszönetjeket, minthogy ez főképpen munkálkodott azon segedelemben, mely által a' Klastrom megtárgyaltatott. Be is vették ezt a' javallatot, azonnal és egy-akarattal,

Görögország.

A' keleti Görögország' Fő-vezére' Hirdetménye: "Ezen Szakas' tartományainak, Szabad Görögország' különböző vidékein szét-szórt polgarjaihoz. — A' környületek elég esméretesek, mely-

lyek által keleti Görögország' tartományai kénytelenítették, a' háború' foljamatját, melynek terhét és tsapásait oly' sok esztendőig nemes lélekkel viselték, egy-keveskorig félbe-szakasztani. Az ország-lószék, mely ezen tartományok' megszabadulását mindég úgy tekintette, mint munkájának fontos tárgyát, Végzésénél fogva a' katonai dolgok felett, a' 180-adik szám alatt, egy derék katonából álló elég számos sereget gyűjtött össze 's szedett rendbe, mellyek felett engem' mártzius hónapban, ezen esztendőben, Fővezérré tett. — Erős okok gátolták-meg, hogy ez a' sereg elébb indíttasson mozgásba. A' mi' tiszteletre méltó ország-lószéküök, minden nehésségek' ellenére is, mellyek ötet környékeztek, munkássága által, végre, még is annyira ment, hogy annak minden szükséges eszközöket kezére-szolgáltathat, 's nekem azt parantsolta, hogy azt minden időhaladék nélkül készbe-tartsam az indulásra az ellenség ellen. Minthogy én a' legnagyobb engedelmségre, mellyel annak tartozom, magamat késznek vallom, 's teljes öröömöm az, ha neki valódi és a' bizodalom' megigazolására, mellyel engem megtisztelt, alkalmas erősségeket mutathatok; tehát sietek parantsolattjainak megfelelni, 's ditsősségemnek tartom azt. — Az egész világ esméri azt a' buzgóságot, mely nektek tulajdonotok. Ezen gondolatra támoszkodva, nem kételkedem, hogy ti nem iparkodjátok, mostanság, még több bizonyosságát adni annak, hogy az ország-lószék' atyai gondoskodását esméritek, 's azon gyökérértelmet, mely a' mi' katonai törekedésünket éleszti, gyámolúl tartjátok. Ez a' jelenvaló hadifogas fogja szülni kelet-Görögország' szakassza' krisisét. Ezen tartomány' minden polgarának meg kell most bizonyítani kebelében apolgartott hazaszeretetét. — Ezen principium-

okra támoszkodván, hívom-meg ezen polgárokat, gyalázatljokra, ne legyenek csak szemlélői a' mi' táborozásunknak, hanem menjenek mind, a' főszállásra, hogy honn-jok' felszabadításában segedelműl legyenek. A' kik ére alkalmatosok, fegyvert fognak; a' tapasztalt öregek ellenben, segítenek minket tanácsadásaikkal 's fontosságokkal. Egyéb-eránt, én, nem félek attól, mintha hazánkfiai közzül azoknak szíveknben a' hazáhozvaló szeretet elalutt volna, kik a' mi' szent dolgunk' kedvéért véreket ontották, és a' kik a' környületek' nyomásának oly' szándékkal engedtek, várván, hogy az idő kedvezőbb alkalmat fog szülni. De melyik alkalom biztathatná őket jobban politikai létek' visszanyerésére, mint a' mostani? — Megparantsolta nekem az országlószék, hogy minden tartományban, melyből az ellenünk viaskodott és kiüzött Barbarusok elenyésznének, Demogeronte-**ket** tennék. A' legszerentsébb, egészen kívánságunk szerént kiesendő következt ígérhetünk magunknak. Az országlószék, melyet a' legrábizhatóbb reménység táplál, hogy a' várt erők az ő' kívánságoknak 's nagy költségeknek meg fognak felelni, nem kevesebbé édes gyönyörűséget fog érezni, ha fogja látni, hogy ezen tartományok' Primássai és Böltsői, mellyeknek belső rendbeszedéseit és kormányozását, a' törvényes Felsőgek' felszenteléséig, magokra vállalják. — Én, magam' részéről, megfelelek azon kötelességemnek, mellyet az én' hivatalom kíván, mely csak a' ti' szerentsés helyre-állítástokat tzelozza. Titölletek függ most, hazaszereteti hajlandóságotokat még egyszer megbizonyítani, és még egy-keves áldozatot vinni ezen újj pájara. Meg fogjátok ti az által, az országlószék' előtt, mely a' ti' szerentsétekre rajtatok uralkodik, híretek-et-nevetekek erősíteni. —

A' fő-szálláson, Megarában aug. 2. 1838. — A' kelet-Görögország' seregének' Fővezére: Ypsilanti Demeter.

A' Capodistrias Gróf belső vizsgáló útazásában (az Abeille Grecque szerént) nevezetes ez: "Júl. 23-**adikán** este érkezett ő meg azon düledékek és romladékok közzé, a' hol ezen esztendő' februariussáig Tripolitza állott. Következő nap' egyget fordult a' régi töltéseknél, 's azon országúton, mellyek tele voltak mindazon házak' töredékeivel, mellyeket Ibrahim azon pillantatban, mikor ezen városból elment, rész-szerént felgyújtatott, más-részént rakásra lövetett. Az Elölülő, Peloponesus' belsőjében útaván, sok helységet meglátogatott és szorossan megvizsgált, mellyek mind együtt, meg-annyi romladék-dombok. Szóllott azon faluk' Demogeronte-jekkel, 's dolgozott Alsó-Messenia', Arcadia' és Argolis' rendkívülváló Biztossáival. — Azon temérdek familiák, kik Tripolitza-ba seregestől tolnak, kétségkívül nagyon örülnek azon, hogy Gernot Úr, Insenör-Kapitány és Stamati Bulgari, a' Gen.-Stab' Kapitánya, közzéjek, és Vlachopulo Ur-nál, Arkadia' rendkívülváló Biztossánál, megérkezett. Ez a' két megkülömböztetett Tiszt, azokhoz tartozik, kiknek a' frantzia Király ŐFge megengedte hogy a' Görögöknél szolgáljanak. — Útmutatásokat fognak ők venni az Elölülötől, Tripolitza' planuma' felvételére, 's a' munkához-fogásra, mellyet ezen város' élébbi lakosai már is készek tsudalkozást érdemlő buzgósággal elkezdni. Nints most először szó áról, hogy Tripolitza-t egy igazi rendes planum szerént újjra építsék; hanem csak hogy semmit úgy, ne építsenek, a' mi ama' függöben hagyandó szándéknak idővel úttjában lenne.

Törökország

Augustusban, ismét esett Bukarest-

ben, egynehány pestises halál, 's mi által? — némely fősvények-é vagy szegények, azon köntössöket, mellyeket azért ástak-el a földbe, hogy meg ne égessék; ismét kiástak onnan. Pahlen Gróf, keutelen volt az Archimandritának megparantsolni, hogy mondjon átkot azokra, a' kik az afféle ruhákat a' földből kiszednék. — Éppen most terjed-el az a' hír, hogy a' Sébatoff Gen. serege Oláhország' védelmére van rendelve, Widdin ellen, a' hol a' Törökök nagy erővel bírnak.

Suleiman Basát, az Ibrail' Kommandansat, ki ezt a' várat nagy vitésséggel védelmezte ugyan, de azzal vádoltatván, hogy még is igen korán adta azt fel, minekutánna egy hadi törvényszék által megvizsgáltatott, Mityléne szigetbe küldötték számkivetésbe. — Abdurahman bosniai Basát pedig gyávasága miatt letévén, Ali Namik Basát tették helyette bosniai Helytartónak.

A' Courrier de Smyrne ezt írja Konst. poljból, júl. 26-odikáról. "Ögyetleg most itt egy török nyelven írt kis könyv, mellyet minden pallérozott Muselman bétűl, melyben a' van feltéve, hogy, mivel' Móreát, nem fegyver' erejével szerzette magának a' Porta, hanem a' Venezusok adták azt által a' Portának; tehát koránt-sem ellenkezik a' Mahumed' vallása' principiumival, ha a' Porta azon sziget-forma' függetlenségét, az egyesült Hatalmak' kívánsága szerint, helybe-haggya. Ez a' kis könyv minden idegen Diplomaticus' kezében forog itt, és mind bétűlik azt.

Bukurest, aug. 20. (Egy idegen Híradóból) — Nem ér 5 hetet, hogy egy véget-szakasztó eset fog megtörténni; mely által a' dolgok' igazi fekvése ki fog tétteni. Ez az eset talán Adriánápolj' vidékén fog történni; és a' kitsiny távolság ezen városig a' muszka hadsereg'

mostani munkás lineájától, bizonyosság; mitsoda hitelt lehet adni a' Török' győzdelmi tudósításainak, 's a' Muszkák' ellürelt veszteségeeknek, 'sat. — Ezt a' bukuresti tudósítást, mely a' widdini Törökök' kitsapások után 2 nappal esett, nem lehet egészen szó nélkül hagynunk, a' nélkül hogy magunkat merő tudatlanoknak ne valljuk, a' geographiában szintúgy, mint a' hadi dolgokban. Azt mondja — nem ér 5 hetet? — De, ne tsudálkozzon rajta, ha 15-at ér. Ha pedig Adriánápoljhoz számlálja ezt a' híres vart ütközetet: úgy, talán 23 hetet is számlálhat aug. 20-adikától-fogva; még akkor is, ha a' Muszkák nem legnagyobb akadájra találunk. — Adriánápolj az akkori muszka lineához "kitsiny távolság"! — 60 -- 70 mérföld; de, ezert is teszen, ha a' kettős környületeket egymás ellenébe állítjuk: Sumla, Várna és a' Hémus, a' török erővel együtt, 's a' Muszkák' teljes megerőssödéssek, mely 2 hónapot is megárván. — A' frantzia hadi-szállítványt óhajtvá várják Móreába.

A' Nagyvezir 8 vagy 9 ezer emberre indult-el Konst. poljból, és nem elébb aug. 20-adikánál. A' sumlai fő-táborig mentek-közben akarnak úttjokban megszapórodni. — A' hartzmezőről jött tudósítások, mellyek nem rendes szokás szerint lesznek közönségesekké, mind kedvezők a' török fegyvernek. Azon tudósítások szerint, aug. 9-edikén, mérgesen rárohantak a' Muszkák Várnára, de a' Kapudán-Basa' vitézi ellent-állása, vissza verte azokat, a' Muszkák' nagy kárával. Egynehány nappal azután, Basard-sik és Jenibasár között, egy muszka szállítványt, megtámodott egy török lovas-tsoport, Ibrahim Basa' vezérlése alatt, 's elvettek tőlök egynehány száz ökröt, lovat, motyót, puskaporos-szekeret. Mutsata volt aug. 15-ödikén, Sumlától dél-

nek. Egy muszka sereg, a' mint mondják Rüdiger Gen. vezérlése alatt, Sumlának óldalaslág, az Eski-Stambul hegyi-völgybe indult, a' honnan a' Hussein Basa' háta-megét és horpaszát fenyegette: hanem, egy jóforma, Halil és Hassan Basák alatt oda elszakasztott sereg, egynehány órai tsata után, visszaverte az ellenséget, ennek nagy kárával, mely holtakból, sebesekből és fogjokból állott.

A' Portának mindezen nyúgosztaló Konst.polji tudósításai mellett is, a' készületek és védelem-eszközök, nem tsak hogy nem szűnnek, hanem nyakrafőre megkettőztetett erővel foljnak. A' Szultán azt parantsolta, hogy a' fő-város külső kerítéséhez nem messze, egy sorsántzot és ágyúpadokat állítsanak-fel.—Nyomon hozzá-fogtak. Sok ezer munkas foglalatoskodik 2 hét-ólta (aug. 25-ödikén írják) szünetlenül a' töltés-arkokon, vessző-tsomózasokon s más vár-erősítő bolondtságokon, és kezd már lattzani az Ejub külsővároson uralkodó dombok előli, egész Daud-Basáig, egész sor ágyúpad és tabori sántz, számos ágyúkkal megrakva, mellyek, meglehet, a' mármora-tengerig fognak nyújtattatni, s így, a' város egész homlokát a' földi óldalon, fogják fedezni.

Konst.polj, aug. 11. — A' békés reménység, mellyet a' Nagyvezír mellé rendeltetett Vice-Ministeriőrőlvaló emlékeztetett szült volt, mellyek a' Tagjai többnyire békekívánók voltak, egyszerre elenyészett azon meghatározás által, hogy a' Szultán Remis-Basába fog menni, s mindenféle hadi készületek tétetnek. A' Reis-Efendi azt mondja a' napokban egy frank Dragomannak, —a' Szultán táborba fogja vezetni a' maga' népét, s a' viaskodás' kimenetele az Isten' kezében van. — Hogy a' Nagyvezír nem korábban in-

dült-el Daud-Basából Adriánapoljba, egyedül az az oka, a' mint mondják, mivel' a' tsillagvisgáló a' most múlt napokat szerentsétleneknek állította. Egyéberánt, a' Szultán' meghatározását helybe-hagyták a' birodalom' Naggyai; de a' nép-salak másképp' gondolkozik. — A' kinézett silivriai véd-línea (a' Marmora-tenger' partján, Konst.poljhoz mintegy 6 mértföldnyire), ugyanaz, mellynek Anastasius Tsászár akarta hasznátevni, 512-ben, foganat nélkül. — Van a' Courier de Smyrne-ben egy tzikkely, mellyben a' Szultánnak, oly' szabad-lélekkel, hogy a' keresztény státusokban nehezen engedtetne-meg, azt javasolják, hogy a' jul. 6-dikai, londoni Kötést fogadja-el. Nagy szemet-szúrt ez a' tzikkely.

A' Hartzmezőről

Aug. 27-edikén írják Odessából, hogy ott Tedeumot énekeltek Akhalkalak és Chertvissy várak' megvételeért Ásiában, melly tzeremóniánál minden idegen Követek és Konzulok, Generálok és polgári Tisztviselők, jelen voltak. Ugyanazon várbeli diadalmi jeleket, az elnyert zászlókat, meghordozták vasárnap 9 órakor az úttzákon. A' nép' serege körül-véve kísérte azt, végetlen hurrahkiáltások között. Ugyanazon nap' este látuk 15 hajó' megérkezését, mellyeket a' mi' kerülő hajóink a' Törököktől elszedtek: Estafii fregatte kísérte azokat ide. — Woronzoff, Ujj Muszkaország' Gen.-Gouverneurje, tegnap-este ment-el Standard fregatte-n Várnába. ÓExja vennéfel a' Várnát ostromló sereg' vezérlését.

Az odessai Híradóban van aug. 27-edikén, ez: "Paskewits-Erivansky Gróf Adjutans, a' külön vált kaukásusi sereg' Fővezére, jelenti aug. ötödikén az akhalkalak-i és certvissy-i várak' megvételeét. Az elsőt, a' sirwani gyalog-regem. egy tsapattja vette-meg rárohanással,

Borodin Obester' vezérlése alatt. Sacken Gen.-Máyor, ki a' kaukásusi sereg' Gen.-Stábjának a' Feje, vezérelte a' rárohanást, szeméjjesen. Chertvissy vára, Rajeffsky Obester' megjelenésére a' tatár népkatonaság' homlokán, megadta magát. Az ellenség 600 embert vesztett, megholtban és megsebesített t'ben, és 300-at fogságra vittünk. Ágyút 28-at, zászlót 21-et, sok hadi-eszközt és ágyúhozvalókat, eleséget vettünk hatalmunk alá.

Külföldi hírek

Béts, Sept. 6. — Ö ts. k. Fge az Erdélyországi Gubernialis Tanácsots és tartományi Számoltató-Hivatal' Elölülőjének Straussenburgi Mgos. Klein Dániel Úroak, kegyelmesen megismeret díszéretes és hosszas szolgálattjánál-fogva, méltóztatott a' Sz.István-Rend' kis keresztét kegyelmesen ajándékozni.

Északam. Egyesült Státusok

A' Jackson Gen. reménysege, és az ő' rendkívül számos pártjaé, főképpen az Unio' déli Státusában, hogy ő' az Elölülőségre választatását vegre tudna hajtani, mostanában nagyon megerőltenedett az által, hogy varakozása' ellenére, louisianai Kepviselővé nem választatott. Azt hitték, ugyan-is, ekkorig, hogy az ő' fő istápjai, ebben a' Státusban volnának, mely azon győzödelemnek, vagyis inkább történetnek, melytől híre-neve

származik, tanúja. Az ő' tüzes óhajtasok nagyon megsalattatott. Az a' Státus, melynek őtet Szabadítójának festették, elmellőzte őtet, és, minthogy az, általján bizonyos, "hogy Jackson Gen. semmi egyéb tulajdonsággal, a' katonaságon kívül, ném bír, és hogy ha ez a' talentom oly' nagy volna 's olyan természetű. hogy annál-fogva teljes követelése lehetne az Elölülőségre, ezt kétségtől, a' New-orleans-iak tudnak legjobban"; tehát, az ő' ott lett elmellőztetését mindenek úgy nézik, mint az Elölülőség' elvesztésének bizonyos előjelét. —A' New-york Advertiser-ben e' van: "Ezen választás' kimenetele olyan nyelven beszél, melyet nem lehet fére magyarázni. A' new-orleani lakosok, nem nézven hogy Jackson Gen. nekik oly nagy szolgálatot tett, jól tudják hogy ő nem Elölülőnekvaló ember. Elég bizonyoságaik vannak nekik, hogy a' Gen. szeles természetű, törvényt nem gondoló, zabolatlan hajlandóságú, a' konstitutiót semmirek tartja 's több számtalan rossz természetét irták már nem egyszer le, melylyekből valósággal által lehet látni, hogy az ő keze között rossz sorsra juthatna az a' virágzó nagy státus.

— O —

Státus papirosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben			
	Béts, Sept.	12	13	14	London, sept. 1	2	3
Bank-Oblig. 2/1pC.	47.1/2	- 47.5/8	- 48.1/8	Consols, 3 pC.	- 87.5/8	- 87.3/4	- 87.3/4
Pengőpénz-Obl. 5pC.	95.3/8	- 95.1/8	- 95.1/2	Stocks-Prémie, Sh.	—	—	—
Roths. 1820, 100 f.CP.	—	-153.3/4	-155. —	Brasiliai Bons	- 62 1/2	- 63. —	- 63. —
Partial. 1821. Ua.	125.1/4	-125. —	-125.1/2	Buenos-Ayresi	- 45. —	—	—
Bankaktia, 1000f.CP.	1091.1/2	-1091.1/2	-1095.2/3	Columbiai	—	—	—
Páris. Sept.	3	4	5	Mexikói	- 39.1/2	- 40. —	- 40. —
Consols 5 pC.	108.65	- 108.95	- 108.90	Portugalli	- 53.1/2	- 54. —	- 54. 1/2
Ugyanaz 3 pC.	73.35	- 73.60	- 73.80	Muszkaországi	- 96.3/4	—	—
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	—	—	Görögországi	—	—	—